

בעניין:

1. עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

2. הרשימה המשותפת

ע"י עוה"ד סוהאד בשארה ו/או חסן ג'בארין ו/או סאוסן זהר ו/או מאיסאנה מוראני
ו/או סארי עראף ו/או איה חאג'י-עודה ו/או פאדי ח'ורי ו/או רביע אגבריה
רח' יפו 94, חיפה; פקס: 04-9503140
סולארי (עו"ד מוראני): 0507456580 דוא"ל: suhad@adalah.org

העותרים

נגד

1. ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו

2. הכנסת

3. היועץ המשפטי לממשלה

המשיבים 1 ו-3 ע"י פרקליטות המדינה
רח' סלאח אלדין 29, ירושלים

המשיבה 2 ע"י היועץ המשפטי של הכנסת
הכנסת

המשיבים

בקשה דחופה ובמעמד צד אחד למתן צו על תנאי, למתן צו ביניים

ולקיום דיון דחוף

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להוציא מלפניו צו ביניים וצו על תנאי והן להורות על קביעת דיון דחוף בעתירה דן וזאת לאור פרסום עמדת היועץ המשפטי לממשלה מאז הגשת העתירה ואשר נוגעת ישירות לעניינה של העתירה, וזאת כדלקמן:

1. ביום 5.4.2020 הגישו העותרים את עתירתם דן בה התבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו על תנאי המורה למשיבים לבוא וליתן טעם:

א. מדוע לא לקבוע כי המשך התקנת תקנות שעת חירום על ידי המשיב מס' 1 בגין מגפת הקורונה הינה חריגה מסמכות על פי הסעיפים 38 ו 39 לחוק יסוד: הממשלה, במיוחד לאור העובדה כי אין מניעה כלשהי שהמשיבה מס' 2 תממש ותקיים את סמכותה בעניין;

ב. מדוע לא לקבוע כי המשך התקנת תקנות שעות חירום על ידי המשיב מס' 1 בגין מגפת הקורונה הינה חריגה מסמכות כל עוד שהמשיבה מס' 2 לא קבעה חקיקה שהיא בבחינת הסדר ראשי המסמיכה את המשיב מס' 1 לפעול בעניין.

2. כמו כן, התבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו ביניים ולקבוע מועד דיון דחוף בעתירה.
3. העתירה טוענת כי אין לממשלה סמכות להמשיך להתקין תקנות שעת חירום לעניין נגיף הקורונה וכי תחיקה זו הינה מנוגדת לשלטון החוק ובמיוחד לסעיפים 38 ו-39 לחוק יסוד: הממשלה. העותרים נימקו, כי המשך התקנת תקנות שעת חירום בנסיבות העניין נעשית היא בהעדר סמכות במיוחד לאור העבודה שביכולתה של הכנסת למלא את תפקידה.
4. בהחלטתו של כב' השופט עמית מיום הגשת העתירה ה- 5.4.2020 התבקשו המשיבים להגיש את תגובתם המקדמית עד יום 19.4.2020.
5. ביום 6.4.2020, למחרת הגשת העתירה, פנה היועץ המשפטי לממשלה - העותר מס' 3 - במכתב דחוף לעותר מס' 1, ראש הממשלה, ובו הוא מתריע כי "בהתאם להוראות סעיף 39 לחוק יסוד: הממשלה, וכן להלכה הפסוקה בעניין, לא ניתן לקבוע הסדרים חקיקתיים חדשים באמצעות התקנת תקנות שעת חירום, מקום בו ניתן לעשות כן באמצעות חקיקה ראשית בכנסת."
- == מצ"ב העתק ממכתבו של היועץ המשפטי לממשלה לעותר מס' 1 - ראש הממשלה - ויסומן כנספח ע/10.**
6. היועמ"ש מציין בפנייתו כי הממשלה מנועה להמשיך בתחיקת תקש"ח, כי היא גורמת נזק ציבורי רב במאבק נגד התפשטות הקורונה וכי היא מנוגדת להבטחות המדינה שניתנו בפני בית המשפט העליון, לפיהן הממשלה תפנה למסלול החקיקה הראשית עם תחילת תפקודה של הכנסת. היועמ"ש מתריע מפני מחדלה הקיצוני של הממשלה בעיכוב קידום חקיקה דחופה בכנסת ומעדיפה להמשיך ללכת בדרך של התקנת תקנות שעת חירום. היועמ"ש מציין בפסקה 2 לפנייתו הנ"ל:
- "כיום, מונחות על שולחן מזכירות הממשלה מספר טיוטות חוק חשובות, שלא מובאות לאישור הכנסת, אך ורק בשל הימנעות הממשלה מאישורן."
7. עמדת היועמ"ש מפנה לעתירה דן ומבהירה בפסקה 7 כי "אתמול, הוגשה עתירה עקרונית לבג"ץ המבקשת להורות לממשלה להפסיק כלל להתקין תקנות שעת חירום בשל כך שקיימת כיום כנסת מתפקדת (בג"ץ 2399/20). בית המשפט אמנם לא ראה לנכון להוציא צו ביניים, אולם הורה על הגשת תגובה לעתירה זו בסמוך לאחר תום הפסח, עד יום 19.4.2020. טענה כללית כזו נכללת אף באחת העתירות המתוקנות שיידונו ביום שני הקרוב, כאמור."
8. היועמ"ש מסכם וקובע בפסקה 10 במכתבו הנ"ל כי "בהיעדר פעולה דחופה לקידום חקיקה בכנסת, כפי שהצהירה הממשלה אך לאחרונה לפני בית המשפט העליון, וכפי שמתחייב אף מפסיקה קודמת של בית המשפט העליון [...] עלול להתערער הבסיס לתוקפן של כל תקנות שעת החירום שהותקנו מאז כינון הכנסת ה-23 וכן עלולה להצטמצם היכולת לעשות שימוש בכלי זה במקרה הצורך בעתיד."
9. למעשה, עמדתו הנ"ל של היועמ"ש מבהירה בבירור כי קיימת מניעות חוקתית מהמשך תחיקת תקש"ח על ידי המשיב מס' 1 וכי הנזק מהמשך מחדלה של הממשלה הן לשלטון החוק והן לציבור במאבק נגד התפשטות הקורונה נושאים השלכות מרחיקות לכת ומשמעותיות.

10. עמדתו הנ"ל של היועמ"ש שפורסמה לאחר הגשת העתירה בצירוף הפירוט העובדתי והמשפטי שבעתירה מצדיקים כעת הוצאת צו על תנאי והוצאת צו ביניים במעמד צד אחד וכן קביעת מועד דיון דחוף ביותר וזאת לאור גיבוש שתי הסוגיות: ההימנעות החוקתית והנזק הממשי. שכן, הנזק שעלול להיגרם כתוצאה מהמשך תחיקת תקנות שעת חירום על ידי הרשות המבצעת הן לציבור, הן לשלטון החוק והן לעקרון הפרדת הרשויות הם בלתי הפיכים.

11. בקשה זו מוגשת בסמוך להגשת העתירה ותוכנה זהה לבקשות שהוגשו במסגרת והיא איננה מחייבת קבלת תגובת ב"כ המשיבים לצורך הגשתה.

לאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא מלפניו צו על תנאי וצו ביניים ולקבוע קיום דיון דחוף כאמור בבראשית הבקשה.

עו"ד חסן ג'בארין

עו"ד סוהאד בשארה

ב"כ העותרים

היום: 7.4.2020, חיפה